

КУ «Публічна бібліотека Збараської міської ради»
Відділ інформації, реклами, удосконалення методики і
практики бібліотечної роботи

Серія: «Духовні острови мого народу»

**Іван Прашко –
гідний син
українського
народу**

110 років від дня народження

*рекомендаційний
біобібліографічний посібник*

Збараж – 2024

УДК 01(477.84)(092)М 59

Укладач: Н. Сенчишин, *провідний бібліограф відділу інформації, реклами, удосконалення методики і практики бібліотечної роботи КУ «Публічна бібліотека Збараської міської ради»*

Комп'ютерний набір: Н. Сенчишин

Відповідальна за випуск: О. Бойко, *директор КУ «Публічна бібліотека Збараської міської ради».*

І 18 Іван Прашко – гідний син українського народу [Текст]: реком. біобібліогр. посіб. / КУ «Публічна бібліотека Збараської міської ради», від. інформ., реклами, удосконалення методики і практики бібл. роботи; уклад. Н. Сенчишин. – Збараж, 2024. – 21 с.: фотогр.

Історія України та Церкви налічує тисячі жертвних людей, які всі свої сили віддавали на добро ближніх. До цієї когорти належить і уродженець містечка Збараж на Тернопільщині Іван Прашко – перший греко-католицький український єпископ в Австралії, Новій Зеландії та Океанії, один із найближчих соратників патріарха Йосифа Сліпого. Аналіз того, як Іван Прашко цілеспрямовано втілював християнські й українські ідеали у складних умовах діаспори після Другої світової війни, показує його водночас як великого ідеаліста і вдумливого стратега.

Адресується усім, хто не байдужий до історії України.

Електронну версію посібника розміщено на веб-сайті КУ «Публічна бібліотека Збараської міської ради»: <http://www.zbarazh-library.com.ua/writen-relig.html>,

УДК 01(477.84)(092)

© КУ «Публічна бібліотека Збараської міської ради», 2024

«...Говорячи про успішну й багатогранну діяльність єпископа І. Прашка треба сказати, що вона є наслідком його правильного розуміння ролі в суспільстві та діяльного проявлення в релігійній та національній праці. Це наслідки патріотичного виховання, що наш Владика отримав удома, а згодом у школі, де виплекано в ньому любов до рідної землі, до її прекрасної природи, до багатой історії, літератури й культури. Збагачений цими надбаннями він відчуває себе сповненим сил і прагнень не лише на рідній землі, але й поза її межами – прикласти свої руки, застосувати свої знання та уміння до примноження матеріальних і духовних благ для свого, розсіяного у світі народу.»

Володимир Жила

Майбутній владика народився 1 травня 1914 року, тобто за три місяці до початку Першої світової війни. Він був сином-одинаком у простих міщан Василя і Марії Прашків, чия хата стояла на сучасній вул. Незалежності у м. Збараж (Тернопільська область). У наші дні те обійстя уже не існує. Стріха була солом'яною і під нею вміщалася ще й сім'я Клячківських – Марііна сестра Текля та її син Дмитро – провідний керівник ОУН та

один з організаторів УПА. Чоловік Теклі Семен загинув у 1918 році як вояк УГА. Дмитро ж був на 3,5 роки старшим за Івана.

Початкову освіту здобував він у рідному місті Збаражі у польській гімназії. «Там на 500 учнів було лишень 42 українці. Отож з раннього віку відчув силу національної дискримінації, глибину принижень, які доводилося зносити українцям на рідній землі», – пише парох призбаразького села Вищі Луб'янки

о. Михайло Бедрій у книжечці «Єпископ Іван Прашко і Збаражчина».

Зліва сидять: Текля Клячківська (мама Д. Клячківського), Олександра Лахвіцька з дочкою Іванкою, Іванка Лахвіцька. Зліва стоять: Іван Прашко, Василь Прашко (тато Івана), Софія Клячківська, Іван Лахвіцький, Марія Прашко, Дмитро Клячківський (пізніше командир УПА—Північ, знаний як Клим Савур), 1929 р.

У тому ж навчальному закладі юнак мав нагоду приєднатися до Марійського товариства – спільноти, у якій гімназисти мали нагоду, попри духовні науки, поповнити «білі плями» з історії України, рідної мови, розвинути патріотизм та добре усвідомити свою українськість. Спільною опікувався греко-католицький катехит о. Йосиф Кодельський. Як у розмовах з цим духівником, так і під час прощ до Зарваниці Іван Прашко ріс духовно. Але у той же час він встигав грати у футбол за команду Збаража проти команд сусідніх сіл і навіть їздити велосипедом до Львова (за 150 км). Батьки, як виглядає, розвитку сина всіляко сприяли. А мандрівки юнака зі Збаража у столицю Галичини переросли у те, що вже у 1934-му році він став студентом філософського факультету Львівської богословської академії, де слухав лекції отця-ректора і

майбутнього багатолітнього в'язня радянських таборів та Патріарха УГКЦ Йосифа Сліпого. Вочевидь, уже тоді студенту імпонували погляди викладача, що знайшло своє вираження у їхній співпраці в післявоєнні часи.

Після навчання в академії у 1937 році майбутній владики за настановою митрополита Андрея Шептицького поїхав навчатися в Папський університет Урбаніана у Римі (Італія). Уже там 2 квітня 1939-го року він отримав священничі свячення від владики Діонізія Наряді. Однак, почалася війна... Радянський режим намагався знищити всіх, хто був проти «червоного визволення». 12 лютого 1945 року неподалік Рівного у засідці загинув Клим Савур. Його ж двоюрідний брат-священик, відбувши чотирирічне навчання у Папському Орієнтальному інституті, в 1944-му році захистив дисертацію «Руська Католицька Церква в час опорожненого престолу 1655–1665 рр.» та отримав ступінь доктора філософії.

Та Іван Прашко мав ще й інші заняття. Зокрема, у 1944–1950 роках він працював у Допомоговому Комітеті в Італії, відвідував полонених вояків дивізії «Галичина» у таборі в м. Ріміні (Італія), українців у таборах для вояків армії генерала Андерса. Багатьом із них він допоміг освоїтися у повоєнному світі. Це були переважно молоді люди 25–35 років.

У 1950 році о. Іван Прашко зголосився до праці в Австралії, де протягом восьми років виконував душпастирські обов'язки серед українських вірних в Мельбурні, Вікторії й Тасманії. За ці роки заснував багато церковних громад, причинився до будови церков, організував українські суботні школи та цілий ряд церковно-громадських товариств, — розповідає про нього проф. Володимир Жила.

У пошуках земляків у найвіддаленіших куточках Землі, він користувався трансконтинентальними кораблями, пароплавами, звичайними та спортивними літаками, потягами, кіньми та автомобілями. «Знайшовши українські сім'ї, будував українські храми, бібліотеки, музеї та кооперативи», — згадують про нього в Австралії.

19 жовтня 1958 року о. Іван Прашко отримав єпископські свячення з рук митрополита Максима Германюка, архієпископа Івана Бучка та єпископа Ісидора Борецького.

Новий владика одразу очолив створений Папою Пієм XII Апостольський екзархат для українців в Австралії, Новій Зеландії та Океанії. Після визволення владика Йосифа Сліпого з радянських таборів владика Іван всіляко підтримував Главу Церкви у прагненнях згуртувати її. Також єпископ брав участь у чотирьох сесіях II Ватиканського собору.

Резиденцію австралійського владика розташували при величному соборі святих Петра і Павла в м. Мельбурні (Австралія).

У 1969 році єпископ Іван Прашко звернувся до відомого художника Святослава Гординського, який славився своїми іконами, виконаними у традиційно візантійському стилі, але з українською душею, згадує наступник владика Івана єпископ Петро Стасюк. У 1986 році владика Іван запросив Бориса Макаренка і його нью-йоркську школу закінчити розпис середини собору. Їм у цьому допомагали численні художники. Тож єпископ Іван Прашко зумів згуртувати цілу плеяду митців для оздоблення головного греко-католицького храму нашої діаспори в Австралії. А при соборі заснували музей, кустосом (доглядачем фондів) якого став о. Зенон Хоркавий, який також брав участь у розмальовуванні собору.

Окрема сторінка діяльності єрарха – запрошення на «Зелений континент» сестер-василіянок. «Після поселення українських біженців в Австралії та встановлення Апостольського Екзархату в 1960-х роках минулого століття, розпочався пошук Сестер готових жертвуватися на апостольську працю на тому континенті. Владика Іван Прашко звернувся до Генеральної Управи Сестер Василіянок в Римі та до Блаженнішого Йосифа Кардинала Сліпого з проханням вислати Сестер до Австралії. На їх вимогу в 1966 році, Архимандриня Мати Клавдія Феддіш, вислала листа до Протоігумені в Берісо, Аргентина, з проханням послати добровольців до Австралії. 8 липня 1966 року всі Сестри зі сльозами в очах попрощалися з Матір'ю Марією Афінець, Сестрами Анізією Шевчук, Константиною Цапай і Лукією Ангелюк, коли вони покидали їм рідні береги Аргентини», — йдеться на сайті сестер ЧСВВ в Австралії.

До пункту призначення черниці добиралися через Рим, де зустрілися з Патріархом Йосифом Сліпим. 28 березня 1967 року вони уже були у Сіднеї, де розпочали свій апостолят. У 1970 році сестри-василіянки заснували монастир в Мельбурні (Австралія), а в 1977 році – в Аделаїді (Австралія). Тепер їхні обителі є у Норт Мельбурні, Вейвілі та Лідкомбі, що знаходяться в Австралії.

Група збаражчан в Мельборні, в Австралії (1974) з Владною Нир Іваном Пращюм. На знімці: мгр М. Ліщинський з дружиною, М. Ноцай з дружиною, М. Жилан з дружиною, А. Залеський з дружиною, А. Барановський з дружиною й сином Петром, Я. Думанський з дружиною

У 1982 році австралійський екзархат піднесли до рівня єпархії, кількість вірних у якій вже у наші дні нараховує приблизно 32 тисячі 500 осіб. Працьовитість і заслуги єрарха визнала й світська влада – 1 січня 1982 року його нагородили орденом Британської імперії. І навіть після свого відходу на спокій, що сталося 20 січня 1993 року, Іван Прашко активно дбав про розвиток цієї спільноти уже як єпископ-емерит.

«Владика сповідував переконання, що духовне життя – це гармонійне поєднання любові до Бога і до свого народу, рідної Вітчизни. Він віддавав перевагу вірі дієвій, активній, яка веде до спасіння душі і визволення народу з ярма неволі», – зазначає о. Михайло Бедрій.

Так, він у 1967, 1973, 1979, 1984, 1988, 1991 і в 1992 роках відвідував Україну, усіяко підтримував земляків в СРСР – тюрмі народів. Відомо, що владика Прашко під час цих поїздок душпастирював на рідних теренах.

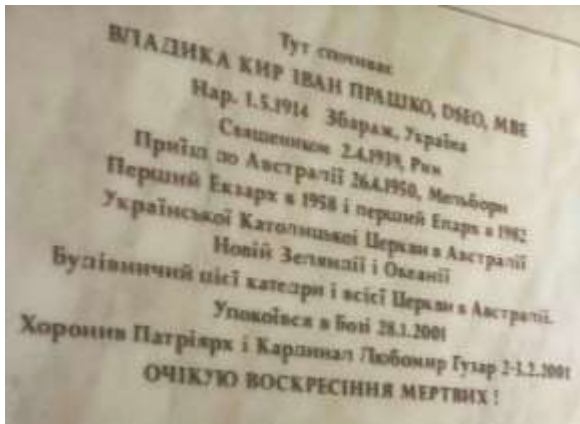
«Він мав змогу знову побродити милими вуличками, відвідати дорогі серцю батьківські могили на місцевому кладовищі... – пише знову о. Бедрій про приїзд у 1967-му. – Батько відійшов у засвіти ще у 1938 році, а мати не дожила до приїзду сина лише два роки».

Ті батьківські могили розташовані на міському кладовищі у м. Збараж (Тернопільська область).

Під час відвідин уже незалежної України владика Іван Прашко збирав матеріали до історії життя і загибелі Дмитра Клячківського, виступав з ініціативою встановлення пам'ятника йому у рідному місті. Але поганий стан здоров'я завадив єпископу приїхати на відкриття цього монумента 9 липня 1995-го року.

Єрарх помер 28 січня 2001 року і похований у крипти катедри святих апостолів Петра і Павла у Мельбурні. Про його життя і діяльність розповідають не тільки статті, а й експонати у згаданому вище музеї у Мельбурні, а також у музеї, що діє у Збараському замку. Серед речей – ризи, книги і навіть обрус, який Марія Прашко вишила для сина, але не встигла передати.

Владика Іван Прашко написав приблизно 40 послань. Із 1973 року Іван Прашко був членом Римського Релігійного Товариства католиків «Свята Софія». Окрім душпастирської

праці, він займався науковою роботою: був дійсним членом НТШ та Українського Історичного Товариства. Діяльність ерарха – свідчення того, як можна працювати для рідної землі навіть у, здавалось би,

«чорні моменти історії».

Завдяки стараннями о. Михайла Бедрія у Збаражі одна з вулиць названа іменем Івана Прашка. Крім того, згідно з рішенням сесії Збараської міської ради від 25.09.2001 р., владики Іван Прашко посмертно отримав звання «Почесний громадянин Збараж». У музеї Збараського замку в одному із залів експонується виставковий фонд, присвячений славетному земляку.

Після смерті Івана Прашка деякі особисті речі були передані на Батьківщину, а завдяки старанням о. Михайла Бедрія з с. В. Луб'янки і родини Бутор речі потрапили в Національний заповідник «Замки Тернопілля». Із них в залі «Сакральне мистецтво» сформована виставка, присвячена І. Прашкові, де експонуються документи, фото, листівки, богослужбні книги, особисті речі та ін.

У вітрині залу представлений одяг Кир Івана Прашка з живописними зображеннями релігійних сюжетів, а також вишитий ромбовидним орнаментом одяг (вишиття характерне для галицьких регіонів), в якому Прашко служив далеко за межами України: митра, сакос, омофор. Серед вишитих речей привертає увагу на священникову вбранні вишитий знак нагороди Владики (ромбовидної форми).

У фондах Національного заповідника «Замки Тернопілля» зберігаються книги, якими користувався

Владика під час богослужінь, привезені з Австралії: «Святе Євангеліє» (Рим, 1990р.), «Євангелійські й апостольські читання на неділі і свята», (Бразилія, 1982), «Священна і Божественна Літургія во святих отця нашого Йоанна Золотоустого» (Рим, 1968), «Божественна Літургія Преосвященних Дарів» (Рим, 1984), «Євхологійон або Требник» (УГКЦ у Канаді, 1960), «Руководство в Церковний Типікон» (Унгарь, 1901), «Типікон» (Рим, 1964), «Напівник церковний» (Рим, 1959), «Молитовник для українського народу» (Жовква, 1922), «Наслідування Христа» (Рим, 1955), «Господи, до Тебе возношу душу мою» (Рим, 1921), «Отче наш. Молитовник» (Мельборн, 1991), «Code of canons of the eastern churches» (Вашингтон, 1992).

На виставці експонуються речові матеріали релігійного змісту, привезені з Австралії: єпископський жезл (металевий, чотириsegmentний), кадильниця металева (поч. ХХ ст.), підсвічник металевий (серед. ХХ ст.) – 3 од., ложечка для причастя (серед ХХ ст.).

Серед інших речей є штемпель з кліше екслібрису Владики Івана Прашка із зображенням храму Св. Петра і Павла в Мельборні, штемпель з кліше екслібрису І. Прашка із зображенням розп'яття Ісуса Христа, нагорода «канадіянська» І. Прашка у вигляді двох металевих хрестів з зображенням тризуба у лавровому вінку і з написом «За особливі заслуги».

Єрарх Тернопільсько-Зборівської єпархії УГКЦ Кир Михаїл Сабрига передав у Національний заповідник панагірею – орден Пресвятої Богородиці Владики Івана Прашка, оздоблений карбуванням і кольоровими камінчиками навколо живописного зображення Богородиці в овалі. У січні, до річниці смерті єпископа, було поповнено виставку, присвяченій І. Прашку. Зараз у залі «Сакральне мистецтво» можна побачити друкарську машинку єпископа, фотосвітлина, Запрошення на свячення, документи Української Громади Вікторії, Літургійного Союзу Св. Василя Великого.

<https://zamky.te.ua/fondova-robota/fondovi-vistavki/vistavka-do-20-richchya-z-dnya-smerti-ivana-prashka>

Мельбурнська єпархія свв. апп. Петра і Павла (лат. *Eparchia Sanctorum Petri et Pauli Melburnensis Ucraniarum*, порт. *Ukrainian Catholic Eparchy of Saints Peter and Paul of Melbourne*) – єпархія Української Греко-Католицької Церкви з осідком у м. Мельбурн (Австралія). Єпархія розпочала свою історію 10 травня 1958 року як Апостольський екзархат для українців візантійського обряду в Австралії, Новій Зеландії та Океанії. Першим Апостольським екзархом став Преосвященний владика Іван Прашко.

Екзархат був піднесений 24 червня 1982 року до рівня єпархії з осідком у м. Мельбурн (Австралія) та єпархом Мельбурнським Преосвященним владикою Іваном Прашком. Оскільки в Мельбурні на той час вже існувало архиєпископство Римо-Католицької Церкви, і канонічно не прийнято існування двох єпископів з ідентичною назвою, тодішній екзархат отримав назву «Мельбурнська єпархія святих апостолів Петра і Павла». Владика Іван Прашко здійснював своє архиєрейське служіння до 16 грудня 1992 року, подавши зречення із уряду, досягнувши віку емеритури. Його наступником у цей же день став Преосвященний владика Петро Стасюк.

«...Завжди перед нами стоїть питання, що то значить жити вірою. Дехто думає, що жити вірою, це значить вивчити катехизм, знати кілька молитов, знати шість правд віри і це все. Ми дуже часто, навіть помимо нашої доброї волі, не усвідомлюємо собі сповна, що це значить жити вірою. Ми маємо прекрасний примір у покійному Владиці Іванові Прашкові. Він був людиною, яка глибоко вірила і яка ту свою віру маніфестувала, не тільки в мурах церков, але всюди: у церковному житті, у громадському, коли разом з вами працював, коли будував ті різні організації. Не було в нього поділу це Боже, а це – людське. В нього було людське просякнене Божим. І це значить жити у вірі. Ми не можемо бути християнами тільки у неділю вранці, коли ми є у церкві, ми мусимо бути християнами завжди і всюди, в нашому особистому, родинному, громадському, політичному і, самозрозуміло, у церковному житті. Ми завжди і всюди маємо поводитися так, як це робив цей Праведний Муж, Архиєрей Іван».

Отже, тепер нам, нині суцим, залишається плекати нашу духовність, дбати про Церкву нашу й усе українство так, як це робив св. пам. Архиєрей Іван Прашко. І буде це для Нього найкращим пам'ятником, який ми зобов'язані звести по всій розлогій Австралії. І вічною буде слава про св. пам. Владику Кир Івана!»

Богдан Рудницький («ЦіЖ», Ч. 5, Травень 2014)

Використані та рекомендовані джерела

Бедрій, М. Єпископ Іван Прашко і Збаражчина [Текст]: [+ вибрані листи владики до знайомих і близьких] / о. Михайло Бедрій. – Тернопіль : Джура, 2002. – 72 с.

Бедрій, М. Єпископ Іван Прашко і Збаражчина = Ks. Muchajlo Bedrij Biskup Iwan Praszko i ziemia Zbaraska [Текст] / о. Михайло Бедрій: укр. і пол. мовами. – Тернопіль: Джура, 2002. – 120 с.

Делятинський, Р. Єпископ Іван Прашко – будівничий Української Австралії [Текст] / Р. Делятинський, Н. Бедрій // Історія релігії в Україні: у 10 т. - Т. 9: Релігія і Церква в історії української діаспори. – Київ, 2012. – С. 802–819.

Єпископ Іван Прашко – Апостольський екзарх українців-католиків Австралії, Нової Зеландії та Океанії (1958 – 1982 рр.) [Текст]: Науковий вісник Івано-Франківської теологічної академії УГКЦ «Добрий пастир»: Зб. наук. праць. Теологія / гол. ред. Р. Горбань. – Вип.3. – Івано-Франківськ, 2010. – С.159-190

Жила, В. Єпископ Іван Прашко [Текст] / В. Жила // Збаражчина: зб. ст., матеріалів і споминів / ред. В. Жила; літ ред. Яр Славутич. – Нью-Йорк-Париж-Сідней-Торонто, 1980. – Т.1 – С. 566-5567: фотогр.

28 січня до нас надійшла сумна звістка – упокоївся у Господі уродженець Збаража – Єпископ Австралії, Океанії і Нової Зеландії Владика Іван Прашко [Текст] // Народне слово. – 2001. – 2 лют.

Боклінка, Н. Відзнака Президента України [Текст] / Н. Боклінка // Збараж – місто в Медоборах. – 2001. – № 4. – С. 25.

Дерій, В. Патріоти України – сподвижники віри [Текст] / В. Дерій // Народне слово. – 2002. – 15 лют.

Жила, В. Вічна тобі слава й пам'ять, Владико! [Текст] / В. Жила // Свобода (США). – 2001. – 30 берез. – №13. – С. 30.

Майба, І. Життєвий подвиг єпископа Івана Прашка [Текст] / І. Майба // Народне слово. – 2017. – 20 січ. – С. 5: фотогр.

Моргун, О. Зі Збаража – душпастирем в Австралію [Текст]: [присв. І. Прашку – Єпископу українців Австралії, Нової Зеландії та Океанії з нагоди 95-річчя від дня народж.] / О. Моргун // Народне слово. – 2009. – 1 трав.

Мороз, В. Речі австралійського владики з Тернопільщини зберігаються у музеї Мельбурна [Текст]: до 100-річчя від дня народж. Івана Прашка / В. Мороз // Народне слово. – 2014. – 2 трав. – С. 4: фотогр.

Патріоти України, сподвижники віри [Текст]: [із листув. єпископа Івана Прашка з проф. Володимиром Жилою] / підгот. В. Чайка // Народне слово. – 2002. – 15 лют.

Сиско, І. Такі не вмирають, такі воскресають [Текст]: [десять років тому відійшов у вічність Владика Іван Прашко; вечір пам'яті в органному залі Замкового палацу] / І. Сиско // Народне слово. – 2011. – 25 лют.

Сиско, І. У Замковому палаці вшанували Івана Прашка [Текст] / І. Сиско // Народне слово. – 2014. – 30 трав. – С. 1, 3: фотогр.

Філик, І. Ясний промінь пам'яті [Текст] / І. Філик // Народне слово. – 2007. – 9 берез.

Чайка, В. Патріоти України, сподвижники віри [Текст]: із листув. Єпископа Івана Прашка з проф. Володимиром Жилою / В. Чайка // Народне слово. – 2002. – 15 лют.

Головин, Б. Прашко Іван Васильович [Текст] / Б. Головин, Б. Мельничук, М. Шаварин // Тернопільський енциклопедичний словник. – Тернопіль, 2008. – Т.3. П-Я. – С. 134: фотогр.

Прашко Іван Васильович [Текст] // Видатні люди Збаражчини : інформ. дов. / Збараз. центр. б-ка, метод.-бібліогр. від. ; уклад. Т. Кульпа. – Збараж, 2013. – С. 60-61.

Прашко Іван [Текст] // Збараж: події, дати, імена: реком. бібліогр. посіб. / Терноп. обл. від-ня Укр. бібл. асоц., Збараз. централіз. бібл. система; уклад.: В. Радовська, Н. Сенчишин; ред.: Т. Кульпа, О. Раскіна. – Тернопіль, 2013. – С. 58-59: фотогр.

Прашко Іван [Текст] // Землі Збаразької славетні імена : реком. бібліогр. посіб. / Збараз. центр. б-ка, метод.-бібліогр. від.;

уклад.: Н. Сенчишин, Т. Кульпа, Л. Буряк. – Збараж, 2019. – С. 15-19. – (Гордість нашого краю).

100 років від дня народження Прашка Івана Васильовича [Текст] // Календар знаменних і пам'ятних дат Збаражчини на 2014 рік / Збараж. централіз. бібл. система, метод.-бібліогр. від.; уклад. Н. Сенчишин; ред. Т. Кульпа. – Збараж, 2013. – С. 21-22.

105 років від дня народження Прашка Івана Васильовича [Текст] // Календар знаменних і пам'ятних дат Збаражчини на 2019 рік / Збараж. централіз. бібл. система, метод.-бібліогр. від.; уклад. Н. Сенчишин; ред. Т. Кульпа. – Збараж, 2018. – С. 22-25.

Шевців, І. Прашко Іван [Текст] /о. І. Шевців // Енциклопедія Української діаспори : у 4 т. / Наукове т-во ім. Шевченка в Америці, НАН України; редкол.: В. Маркусь, П. Толочко, В. Євтух [та ін.]. – Київ – Нью-Йорк – Чікаго – Мельборн, 1995. – Т. 4 : (Австралія – Азія – Африка). – С. 162 : фот.

Правдивий архіпастир церкви [Електронний ресурс] / упоряд. о. Дмитро Сенів; попереднє слово о. Михайло Бедрій // DIASPORIANA. Електронна бібліотека. – Електрон. текст. та граф. дані. – [Україна], [?]. – Режим доступу: <https://diasporiana.org.ua/wp-content/uploads/books/20718/-file.pdf>, вільний. – Заголовок з екрана. – Мова укр. – Аналог друк. вид. (**Правдивий архіпастир церкви** [Текст] / упоряд. о. Дмитро Сенів; попереднє слово о. Михайло Бедрій. – Мельборн-Сідней-Австралія, 2007. – 400с.: фотогр.). – Опис зроблено 18.03.2024.

«Дорогий Читачу! Після довгої задуми, рішився я зібрати доповіді, листи й проповіді Преосв. Кир Івана Прашко, щоб, разом із книгою «Обіжники», зібраною й приготованою мною до друку й видрукувану в році 2003, прилучитися до всіх Шановників надзвичайної людини, доброго, побожного, й відданого, не тільки як Архіпастиря Українців в Австралії, Новій Зеландії й Океанії, але й для цілої нашої Української Церкви й нашого Народу. Він кожночасно

брав живу участь у розбудові громадського, культурного й політичного середовища української спільноти. В тім розумінні й наш Патріярх, Блаженніший Любомир Гузар назвав його: Праведним мужем...»

Прашко, І. «Підносимо занавісу мовчанки» [Електронний ресурс] / о. Іван Прашко // DIASPORIANA. Електронна бібліотека. – Електрон. текст. та граф. дані. – [Україна], [?]. – Режим доступу: <https://diasporiana.org.ua/wp-content/uploads/books/16031/file.pdf>, вільний. – Заголовок з екрана. – Мова укр. – Опис зроблено 18.03.2024.

«Промова Владики Івана Прашка в часі святкувань Святого року, виголошена 13-го липня 1975 в авлі авдієнцій папи у Ватикані, в мовах українській і італійській, в приявності Патріярха Йосифа, українського єпископату, священників і монашества, римських кардиналів, амбасадорів чужих країн та біля сімох тисяч переважно українських паломників ...»

100-ліття з дня народження славного владики Івана Прашка. У вінок пошани й на згадку з нагоди 100-ліття з дня народження св. пам. Владики Кир Івана Прашка [Електронний ресурс]: [аудіо] // SBS Українською. – Електрон. текст. та граф. дані. – [Україна], 2023. – Режим доступу: <https://www.sbs.com.au/language/ukrainian/uk/podcast-episode/the-100th-anniversary-of-the-great-ukrainian-bishop-ivan-prashko/sic643zc8>, вільний. – Заголовок з екрана. – Мова укр. – Опис зроблено 18.03.2024.

В Австралії й Україні вшанували пам'ять першого єпарха Мельбурнського єпархії УГКЦ Івана Прашка [Електронний ресурс] // Укрінформ. – Електрон. текст. та граф. дані. – [Україна], 2021. – Режим доступу: <https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3183536-v-avstralii-ta-ukraini-vsenuvali-pamat-persogo-eparha-malburnskoi-eparhii-ugkc-ivana-praska.html>, вільний. – Заголовок з екрана. – Мова укр. – Опис зроблено 18.03.2024.

Владика Іван Прашко єпарх Мельбурнський [Електронний ресурс] // Синод єпископів Української Греко-Католицької церкви. – Електрон. текст. та граф. дані. – [Україна], [?]. –

Режим доступу: <https://synod.ugcc.ua/data/vladyka-ivan-prashko-442/>, вільний. – Заголовок з екрана. – Мова укр. – Опис зроблено 18.03.2024.

Галів, М. Вітаємо владика Івана Прашка з 80-річчям [Електронний ресурс]: [біогр.] / Микола Галів // Патріярхат. – Електрон. текст. та граф. дані. – [Україна], 2019. – Режим доступу: <http://www.patriyarkhat.org.ua/statti-zhurnalu/vitajemo-vladyko-ivana-prashka-z-80-richchyam/>, вільний. – Заголовок з екрана. – Мова укр. – Опис зроблено 18.03.2024.

Галів, М. Вітаємо владика Івана Прашка в Австралії з подвійним ювілеєм [Електронний ресурс]: [біогр.] / Микола Галів // Патріярхат. – Електрон. текст. та граф. дані. – [Україна], 2017. – Режим доступу: <http://www.patriyarkhat.org.ua/statti-zhurnalu/vitajemo-vladyku-ivana-prashka-v-avstraliji-z-podvijnym-yuvilejem/>, вільний. – Заголовок з екрана. – Мова укр. – Опис зроблено 18.03.2024.

Делятинський, Р. Єпископ Іван Прашко - Апостольський екзарх українців-католиків Австралії, Океанії та Нової Зеландії (1958-1982 рр.) [Електронний ресурс] / Руслан Делятинський, о. Михайло Бедрій // Добрий Пастир: науковий вісник Івано-Франківської академії Івана Золотоустого. Богослов'я. Філософія. Історія. – Електрон. текст. та граф. дані. – [Україна], 2010. – Режим доступу: <http://journal.ifaiz.edu.ua/-index.php/gp/article/view/308/424>, вільний. – Заголовок з екрана. – Мова укр. – Аналог друк. вид. (**Науковий вісник ІФТА «Добрий пастир»** [Текст]: зб наук. праць. Теологія. – 2010. – Вип. 3. – С. 159-190.). – Опис зроблено 18.03.2024.

Делятинський, Р. Єпископ Іван Прашко - Апостольський екзарх українців-католиків Австралії, Океанії та Нової Зеландії (1958-1982 рр.) [Електронний ресурс] / Руслан Делятинський, о. Михайло Бедрій // Інститут етносоціальних досліджень. – Електрон. текст. та граф. дані. – [Україна], 2019. – Режим доступу: <https://mesoeurasia.blogspot.com-/2019/02/1914-2001-1958-1982.html>, вільний. – Заголовок з екрана. – Мова укр. – Опис зроблено 18.03.2024.

Іван (Прашко) [Електронний ресурс] // Вікіпедія. Вільна енциклопедія. – Електрон. текст. та граф. дані. – [Україна], 2024. – Режим доступу: [https://uk.wikipedia.org/wiki/Іван_\(Прашко\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/Іван_(Прашко)),

вільний. – Заголовок з екрана. – Мова укр. – Опис зроблено 18.03.2024.

Іван Прашко – австралійський єпископ родом зі Збаража – Історії з історії УГКЦ [Електронний ресурс]: [відео] // Живе телебачення. – Електрон. текст. та граф. дані. – [Україна], 2023. – Режим доступу: <https://zhyve.ugcc.org.ua/video/5842-ivan-prashko-avstraliyskyy-epyskop-rodом-zі-zbarazha-istoriy-z-istoriy-ugkts/>, вільний. – Заголовок з екрана. – Мова укр. – Опис зроблено 18.03.2024.

Іван Прашко – австралійський єпископ родом зі Збаража [Електронний ресурс] / підгот. Оксана Козак // Синод єпископів Української Греко-Католицької церкви. – Електрон. текст. та граф. дані. – [Україна], 2024. – Режим доступу: <https://synod.ugcc.ua/data/ivan-prashko-avstraliyskyy-pyskop-rodом-zі-zbarazha-13964/>, вільний. – Заголовок з екрана. – Мова укр. – Опис зроблено 18.03.2024.

Козак, О. Іван Прашко – австралійський єпископ родом зі Збаража [Електронний ресурс] / Оксана Козак // Українська Греко-Католицька церква. – Електрон. текст. та граф. дані. – [Україна], 2024. – Режим доступу: <https://ugcc.ua/data/ivan-prashko-avstraliyskyy-epyskop-rodом-zі-zbarazha-4281/>, вільний. – Заголовок з екрана. – Мова укр. – Опис зроблено 18.03.2024.

Майба, І. Особистість владика Івана Прашка в історії української греко-католицької церкви (1914-2001). Збірка речей владика у Національному заповіднику «Замки Тернопілля» [Електронний ресурс] / Ірина Майба // Замки Тернопілля національний заповідник. – Електрон. текст. та граф. дані. – [Україна], [?]. – Режим доступу: <https://zamky.te.ua/-naukova-robotа/naukovi-doslidzhennya/novyj-resurs15>, вільний. – Заголовок з екрана. – Мова укр. – Опис зроблено 18.03.2024.

Маркусь, В. Прашко Іван [Електронний ресурс] / В. Маркусь // Енциклопедія Сучасної України. – Електрон. текст. та граф. дані. – [Україна], 2023. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/-pdf/file/880241.pdf>, вільний. – Заголовок з екрана. – Мова укр. – Опис зроблено 18.03.2024.

Мороз, В. Австралійський владика зі Збаража: нариси із життяпису [Електронний ресурс] / Володимир Мороз // RISU. – Електрон. текст. та граф. дані. – [Україна], 2013. – Режим

доступу: https://risu.ua/avstraliyskiy-vladika-zi-zbarazha-narisi-iz-zhittypisu_n63558, вільний. – Заголовок з екрана. – Мова укр. – Опис зроблено 18.03.2024.

Мороз, В. Близький сподвижник Патріарха Йосифа з далекої Австралії. На вшанування пам'яті Мельбурнського єпископа Івана Прашка [Електронний ресурс] / Володимир Мороз // Патріярхат. – Електрон. текст. та граф. дані. – [Україна], 2021. – Режим доступу: <http://www.patriarkhat.org.ua/statti-zhurnalu/blyzkyj-spodvyzhnyk-patriarha-josyfa-z-dalekoji-avstraliji-na-vshanuvannya-pam-yati-melburnskoho-jepyskopa-ivana-prashka/>, вільний. – Заголовок з екрана. – Мова укр. – Опис зроблено 18.03.2024.

Прашко Іван [Електронний ресурс] // Тернопільщина. Регіон. портал. – Електрон. текст. та граф. дані. – [Україна], 2020. – Режим доступу: <https://irp.te.ua/ivan-prashko/>, вільний. – Заголовок з екрана. – Мова укр. – Опис зроблено 18.03.2024.

Рудницький, Б. Життя – у служінні церкві-матері своїй [Електронний ресурс] / Б. Рудницький // AFUO NEWSLETTER. – Електрон. текст. та граф. дані. – [Україна], [?]. – Режим доступу: <https://afuo.org.au/community/життя-у-служінні-церкві-матері-своїй/>, вільний. – Заголовок з екрана. – Мова укр. – Опис зроблено 18.03.2024.